

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven)

Dato	LOV-1989-06-02-27
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet
Sist endret	LOV-2016-08-12-77 fra 01.07.2017
Publisert	ISBN 82-504-1491-8
Ikrafttredelse	01.01.1990
Korttittel	Alkoholloven – alkh1

Overskriften endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (korttittel tilføyd) (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599). – Jf. lover 28 juni 1912 nr. 4, 19 juni 1964 nr. 1. – Jf. tidligere forordning 8 mars 1757 og 12 aug 1811, lover 6 aug 1824, 4 aug 1827, 19 jan 1837, 6 sep 1845, 19 aug 1848, 28 aug og 24 sep 1851, 26 aug 1854, 28 sep 1857, 18 mai 1860, 14 feb 1863, 9 juni 1866, 12 juni 1869, 3 mai 1871, 4 mai 1872, 5 mai 1875, 1 juni 1876, 14 juni 1879, 1 mai 1880, 23 apr 1881, 3 juni 1882, 16 juni 1883, 18 juni 1884, 29 juni 1888, 9 mai 1891, 20 juli 1893, 24 juli 1894 med tilleggslover 12 juni 1895, 6 aug 1897, 13 des 1900 og 22 mai 1902, 17 mai 1904 nr. 8 med tilleggslover 19 juli 1912 nr. 8, 25 juli 1913 nr. 12, 30 juli 1915 nr. 2, 25 mai 1917 nr. 1, 7 juni 1917, 3 juli 1917 nr. 5, 2 aug 1918 nr. 2, 23 juli 1919 nr. 1 og 2, 15 des 1920 nr. 1, 16 sep 1921 nr. 2 og 3, 7 juli 1922 nr. 9 og 23 mars 1923 nr. 3, 1 aug 1924 nr. 1 med tilleggslover 17 juli 1925 nr. 15 og 25 juni 1926 nr. 6 og 5 apr 1927.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser.

§ 1-1. Lovens formål.

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

§ 1-2. Lovens virkeområde.

Loven får anvendelse på innførsel til, utførsel fra, og omsetning av alkoholholdig drikk i Norge.

Departementet kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard, Jan Mayen og kontinentalsokkelen og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

0 Endret ved lover 22 des 1999 nr. 108 (ikr. 1 jan 2000), 17 juni 2005 nr. 59 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 601).

§ 1-3. Definisjoner

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 også får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

I denne loven betyr:

- alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- alkoholsvak drikk: drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol

- alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter. Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer, regnes som brennevin.

Som alkoholholdig drikk etter denne lov regnes ikke væsker som ved denaturering eller av andre grunner er uhensiktsmessig som berusningsmiddel og heller ikke væsker som bare er tilsatt den mengde alkohol som er nødvendig for oppløsning eller holdbarhet.

Bestemmelsene i denne lov gjelder ikke alkohol som i medhold av annen lov selges, kjøpes, utleveres eller sendes til medisinsk eller teknisk eller vitenskapelig bruk, eller sprit til desinfeksjonsbruk.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke alkoholholdige produkter som skal regnes som alkoholholdig drikk, og om hvilke alkoholholdige drikker som skal regnes som brennevin. I tvilstilfelle kan departementet avgjøre spørsmålene med bindende virkning.

- 0 Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 2 juli 1999 nr. 57 (ikr. 1 juli 1999), 13 des 2002 nr. 87 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 13 des 2002 nr. 1396), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 1-4. *Definisjon av salg, skjenking og engrossalg*

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet.

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

Med engrossalg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk mot vederlag som ikke omfattes av første og annet ledd.

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996).

§ 1-4a. *Bevillingsplikt*

Salg, skjenking og tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter denne lov.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 1-4b. *Bevillingshaver*

Bevilling etter denne lov gis til den for hvis regning virksomheten drives.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

§ 1-4c. *Registreringsplikt – engrossalg av alkoholholdig drikk*

Engrossalg av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av registrering som avgiftspliktig virksomhet hos avgiftsmyndighetene. Engrossalg med varer som det er betalt særavgift for kan likevel skje på grunnlag av registrering etter denne lov i samsvar med forskrifter gitt av departementet.

Engrossalg av alkoholholdig drikk som ikke skjer til kjøper i utlandet, kan bare skje til den som har bevilling til detalj salg, skjenking eller tilvirkning av vedkommende drikk, eller som kan drive engrossalg. Engrossalg kan likevel ikke skje til den som bare har bevilling til salg eller skjenking for en enkelt bestemt anledning, med mindre styrer og stedfortreder har dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den, eller til den som har en ambulerende skjenkebevilling. Selgeren plikter å forvisse seg om at kjøperen har nødvendig bevilling eller kan drive engrossalg.

Departementet kan gi forskrifter om adgang for den som driver engrossalg til å benytte alkoholholdig drikk som gave, lønn eller utbytte, samt å selge alkohol til ansatte til eget bruk.

Engrossalg skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av loven til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte. Departementet kan gi forskrifter om innholdet i plikten til å sikre at virksomheten utøves i henhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av loven.

Kontroll med utøvelsen av engrossalg tilligger avgiftsmyndighetene.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), endret ved lover 19 juni 2015 nr. 50 (ikr. 1 jan 2016), 18 des 2015 nr. 122 (ikr. 1 jan 2016 iflg. res. 18 des 2015 nr. 1591).

§ 1-5. Aldersgrenser

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 3 må ikke skje til noen som er under 20 år.

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 må ikke skje til noen som er under 18 år.

Den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk gruppe 3, må ha fylt 20 år, og den som selger, utleverer eller skjenker alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, må ha fylt 18 år. Dette gjelder likevel ikke ved salg av alkoholsvak drikk når en person over 18 år har daglig tilsyn med salget. Departementet kan gi forskrift om unntak fra aldersgrensebestemmelsene for personer med fagbrev dersom fagbrevet har naturlig sammenheng med salgs- og skjenkevirksomhet og utdanningen gir tilstrekkelig opplæring i alkohollovgivningen. Departementet kan gi forskrifter om unntak fra aldersgrensebestemmelsene for lærlinger og andre under opplæring.

Departementet kan gi forskrifter om aldersgrensen for innførsel av alkoholholdig drikk.

0 Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 1-6. Bevillingsperioden.

Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunal bevilling til salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd og til skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Slike bevillinger kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning.

Kommunen kan beslutte at bevillinger etter første og annet ledd likevel ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltre. Kommunen kan beslutte at ingen bevillinger skal opphøre eller fastsette nærmere retningslinjer for hvilke bevillinger det må søkes om fornyelse for. Ved fastsettelse av disse retningslinjene kan kommunen legge vekt på de samme forhold som ved behandling av ny søknad, jf. § 1-7a. Istedenfor krav om fornyelse kan kommunen endre eller fastsette nye vilkår for bevillinger i samme utstrekning som ved behandling av ny bevilling, jf. §§ 3-2 og 4-3.

Beslutninger etter tredje ledd kan bare fattes dersom kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen, herunder vurdert bevillingspolitikken.

Statlige skjenkebevillinger gis inntil videre.

Statlige tilvirkningsbevillinger gis inntil videre, men kan dersom særlige forhold tilsier det gis for en bestemt periode.

Dersom spørsmålet om fornyelse av gitt bevilling ikke er endelig avgjort innen bevillingsperiodens utløp, er bevillingen fortsatt gyldig inntil utgangen av den måned hvor endelig vedtak om ny bevilling er truffet, likevel ikke utover 3 måneder fra begynnelsen av den nye bevillingsperioden.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23, 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 23 juni 1995 og 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 18 des 2015 nr. 122 (ikr. 1 jan 2016 iflg. res. 18 des 2015 nr. 1591).

§ 1-7. Bevilling for salg og skjenking

Bevilling for salg og skjenking gis av kommunen med mindre det gis statlig bevilling etter kapittel 5. Bevilling for skjenking på tog eller ombord i skip som ikke er omfattet av statlig bevillingsmyndighet etter § 5-2, gis av den kommunen som skipet eller toget har som utgangspunkt for sin virksomhet. Når slik virksomhet har flere kommuner som virkeområde, må bevilling gis av samtlige kommuner.

Før kommunestyret avgjør søknaden, skal det innhentes uttalelse fra sosialtjenesten og politiet. Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene. I kommuner som har militær øvingsplass, skal uttalelse innhentes fra vedkommende militære avdeling.

Kommunen kan pålegge søkeren å dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om kravene i §§ 1-7b og 1-7c er oppfylt, herunder ved behov pålegge søkeren å legge frem finansieringsplan, driftsbudsjett og likviditetsbudsjett for virksomheten.

Melding om gitte bevillinger sendes politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene.

Kommunen kan delegere bevillingsmyndigheten til en interkommunal sammenslutning. Avgjørelser fattet av den interkommunale sammenslutningen kan påklages til vertskommunens klageorgan.

0 Endret ved lover 13 des 1991 nr. 81, 11 juni 1993 nr. 85, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillings søker og personer som nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling.

Kommunen kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lover 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 1-7b. *Krav tilandel*

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppbeholder en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i ekteskapslignende forhold

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personersandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandelskravene.

Vandelskravene gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet, for adgang til å drive engrossalg etter § 1-4c, eller for bevilling etter § 5-3 og kapittel 6.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lover 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599 – med unntak av tredje ledd), 17 juni 2005 nr. 59 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 601 – gjelder hele paragrafen).

§ 1-7c. *Styrer og stedfortreder*

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Kravet om styrer og stedfortreder gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet og for statlig bevilling etter kapittel 6.

Styrer og stedfortreder må være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer dersom styrer slutter.

Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dokumentasjonskravet gjelder ikke ved tildeling av bevilling for en enkelt bestemt anledning etter § 1-6 annet ledd og ambulerende bevilling etter § 4-5.

Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål.

Ved vurderingen av styrers og stedfortreders vandel etter fjerde ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

På anmodning fra bevillingsmyndigheten har styrer og stedfortreder plikt til å legitimere seg.

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandels- og kvalifikasjonskravene, herunder om betaling for avleggelse av prøve. Departementet kan gi forskrifter om det nærmere innholdet i styrers og stedfortreders plikt til å sikre at bevillingen utøves i henhold til bestemmelser gitt i medhold av denne lov.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998 iflg. res. 19 des 1997 nr. 1315, med unntak av dokumentasjonskravet i tredje ledd, som sattes ikr. 1 juli 1999 iflg. res. 18 feb 1999 nr. 162 – 1 juli 2000 for styrere og stedfortredere i virksomhet som har eller har søkt om bevilling før 1 juli 1999), endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 1-7d. Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

§ 1-7e. Krav ved bevilling etter § 4-2 tredje ledd

Bevilling etter § 4-2 tredje ledd kan bare gis hvis tilvirkningen skal skje ved skjenkestedet, og tilvirkningen og skjenkingen vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og serveringstilbud.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 1-7f. Krav ved bevilling etter § 3-1b

Bevilling etter § 3-1b kan bare gis hvis tilvirkningen skal skje ved salgsstedet, og tilvirkningen og salget vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og salgstilbud.

Bevilling etter § 3-1b første ledd annet punktum og annet ledd for alkoholholdig drikk gruppe 2 kan bare gis for inntil 15 000 liter per år og på følgende vilkår:

1. Den alkoholholdige drikken må være omfattet av produktlisten i kommentar til posisjon 22.06 i Tolltariffen og kan ikke være tilsatt brennevin eller blandet med alkoholholdige produkter utenfor produktlisten i kommentar til posisjon 22.06 i Tolltariffen.
2. Minst en tredjedel av innsatsvarer som gir produktet dets karakter, må være egenprodusert.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller

bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 186.

Departementet fastsetter i forskrift nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Departementet gir forskrifter om avgrensning og utfylling av inndragningsadgangen etter dette ledd.

Statlige skjenkebevillinger kan når som helst inndras av departementet, selv om vilkårene etter første ledd ikke foreligger.

- 0 Endret ved lover 24 juni 1994 nr. 47, 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015), 18 sep 2015 nr. 93 (ikr. 1 jan 2016 iflg. res. 18 sep 2015 nr. 1066).

§ 1-8a. *Politiets stengningsadgang*

Politiet kan stenge et sted som driver salg eller skjenking av alkoholholdig drikk uten å ha bevilling.

Politiet kan stenge et salgs- eller skjenkested for inntil to dager når det er nødvendig for å hindre forstyrrelse av offentlig ro og orden, ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller for å avverge eller stanse lovbrudd.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

§ 1-9. *Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger*

Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og statlig bevilling etter § 5-3 første ledd tilligger kommunen.

Kontroll med utøvelsen av statlig bevilling etter §§ 5-2 og 5-3 annet ledd tilligger departementet.

Bevillingsmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til salgs- og skjenkestedets lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver. Bevillingshaver plikter uten erstatning eller vederlag å utlevere nødvendige vareprøver til bevillingsmyndigheten.

Departementet kan gi forskrifter om kontroll med salg og skjenking og om utøvelsen av kontrollen.

Departementet kan gi forskrifter om internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

- 0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 105, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 1-10. Overdragelse, død og konkurs

Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet. Virksomheten kan likevel fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder, så fremt bevillingsmyndigheten er underrettet om dette og det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold, og senest innen 30 dager, etter overdragelsen. Dersom søknad om ny bevilling ikke er endelig avgjort av kommunen innen tre måneder, kan kommunen gi tillatelse til at det drives videre på den tidligere bevilling i inntil ytterligere en måned. Alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen, kan overdras sammen med virksomheten etter forskrifter gitt av departementet.

Bevillingen faller bort ved bevillingshavers død. Dødsboet kan likevel fortsette virksomheten i henhold til den tidligere bevillingen i tre måneder etter dødsfallet dersom bevillingsmyndigheten underrettes om det, eller innen samme frist overdra alkoholholdig drikk til bevillingshavere etter denne lov.

Bevillingen faller bort ved bevillingshavers konkurs. Konkursboet kan i perioden fram til endelig avslutning av bobehandlingen overdra alkoholholdig drikk som inngår i boet til bevillingshavere etter denne lov.

Panthaver kan etter en konkurs få tillatelse fra departementet til å selge pantsatt alkoholholdig drikk til innehaver av bevilling etter denne lov. Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og utøvelsen av tillatelsen.

0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 1-11. Saksbehandlingsregler

For søknad om bevilling eller andre tillatelser etter denne loven som faller inn under tjenesteloven, skal saksbehandlingsfrist som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være fire måneder. Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke for bevillinger eller andre tillatelser etter loven her.

Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingsregler til utfylling av reglene i tjenesteloven for bevillinger og andre tillatelser i loven her. Saksbehandlingsreglene kan fravike reglene i forvaltningsloven.

0 Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), tilføyd igjen ved lov 19 juni 2009 nr. 103 (ikr. 28 des 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 672), endret ved lov 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 1-12. (Opphevet ved lov 17 des 2004 nr. 86.)**§ 1-13. (Opphevet ved lov 17 des 2004 nr. 86.)****§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål mv**

Departementet kan gi forskrifter om plikt for bevillingsmyndighet, bevillingshaver, den som har tillatelse til avgiftsfritt salg på flyplasser, den som utleverer alkoholholdig drikk ved privat innførsel og den som driver engrossalg til å avgi opplysninger til statistiske formål.

Det skal føres et register med opplysninger om innehavere av bevillinger etter denne lov, og over de som kan drive engrossalg. Departementet kan gi forskrifter om føring og bruk av registeret, og om bevillingsmyndighetenes, avgiftsmyndighetenes og tollmyndighetenes plikt til å avgi opplysninger til registeret.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lover 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 19 juni 2015 nr. 50 (ikr. 1 jan 2016).

§ 1-15. Opplysnings- og meldeplikt

Politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av salgs- og skjenkebevillingssaker.

Dersom politiet eller skatte- og avgiftsmyndighetene avdekker forhold som kan antas å ha vesentlig betydning for bevillingsspørsmålet, plikter de av eget tiltak og uten hinder av taushetsplikt, å informere bevillingsmyndigheten om det. Departementet kan gi forskrifter om melde- og opplysningsplikten.

Bestemmelsen gjelder ikke statlige bevillinger etter kapittel 6.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 1-16. Klage og søksmål om gyldighet av vedtak i klagesak

Kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan påklages til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte.

Søksmål om gyldigheten av enkeltvedtak etter alkoholloven § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7, hvor Fylkesmannen har fattet vedtak etter denne paragrafs annet ledd, kan rettes mot kommunen.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lov 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

Kapittel 2. Innførsel og utførsel.

§ 2-1. Retten til innførsel av alkoholholdig drikk

Alkoholholdig drikk kan bare innføres fra utlandet av den som kan drive engrossalg, har tilvirkningsbevilling, salgsbevilling utvidet til å gjelde innførsel etter § 3-1b første ledd eller skjenkebevilling utvidet til å gjelde innførsel etter § 4-2 tredje ledd.

Etter forskrifter gitt av departementet kan alkoholholdig drikk likevel innføres av AS Vinmonopolet uten bevilling som nevnt i første ledd. Uten slik bevilling kan alkoholholdig drikk også innføres av fremmede makters representasjoner i Norge for tjenestebruk, når det skjer avgiftsfritt eller etter forskrifter gitt av departementet.

Alkoholholdig drikk kan innføres fra utlandet av privatpersoner til personlig bruk (privat innførsel) uten bevilling som nevnt i første ledd. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav som må være oppfylt for at innførselen skal anses å være privat innførsel.

- 0 Endret ved lover 4 des 1992 nr. 132 (ikr. 1 jan 1994), 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 2-2. Retten til utførsel av alkoholholdig drikk

Som ledd i næringsvirksomhet kan alkoholholdig drikk bare utføres av den som har tilvirkningsbevilling eller som kan drive engrossalg.

- 0 Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 2-3. Hjemmel for forskrifter om innførsel og utførsel av alkoholholdig drikk.

Departementet kan gi forskrifter om innførsel og utførsel av alkoholholdig drikk.

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996).

§ 2-4. Krav til den som utleverer alkoholholdig drikk ved privat innførsel

Virksomheter kan bare utlevere alkoholholdig drikk til privatpersoner som innfører alkoholholdig drikk til personlig bruk dersom virksomheten er registrert som utleverer av alkoholholdig drikk ved privat innførsel hos Helsedirektoratet.

Departementet kan i forskrift fastsette ytterligere krav for å sikre en forsvarlig utlevering av alkoholholdig drikk ved privat innførsel og for å sikre at virksomheter som foretar slik utlevering opptrer i samsvar med bestemmelser fastsatt i eller i medhold av loven her eller annen lovgivning som har sammenheng med formålene bak loven her.

Helsedirektoratet kan vedta å nekte eller trekke tilbake en registrering dersom virksomheten ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av den. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

Ved vurderingen av om en registrering bør nektes eller trekkes tilbake, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om virksomheten kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på hvordan virksomheten tidligere har praktisert slik utlevering.

- 0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009).

§ 2-5. Tidsinnskrenkninger ved utlevering av alkoholholdig drikk

Utlevering av alkoholholdig drikk ved privat innførsel kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager skal utleveringen opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Utlevering av alkoholholdig drikk ved privat innførsel er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai og julaften.

- 0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009), endret ved lov 12 des 2014 nr. 69 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 12 des 2014 nr. 1595).

§ 2-6. Tilsyn med privat innførsel av alkoholholdig drikk

Helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene om privat innførsel av alkoholholdig drikk fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

Enhver plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av tilsynet med privat innførsel av alkoholholdig drikk.

- 0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009).

Kapittel 3. Salg av alkoholholdige drikker.

I. Alminnelige bestemmelser

§ 3-1. *Retten til salg av alkoholholdige drikker*

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling, eller på grunnlag av tillatelse som nevnt i § 3-1a eller bevilling etter § 3-1b.

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan bare foretas på grunnlag av kommunal bevilling, eller på grunnlag av tillatelse som nevnt i § 3-1a eller bevilling etter § 3-1b. Det gjelder også der salget skal drives av et selskap som helt eller delvis eies av kommunen. Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet. Salgsbevilling kan ikke utøves sammen med skjenkebevilling i samme lokale.

AS Vinmonopolet kan ikke inneha bevilling til salg av alkoholholdig drikk som ikke omfattes av selskapets enerett etter første ledd eller tilvirkningsbevilling, og kan ikke drive engrossalg av alkoholholdig drikk.

AS Vinmonopolet skal ikke forskjellsbehandle leverandører og produkter på grunnlag av nasjonalitet eller opprinnelsesland. Departementet kan gi forskrifter om innkjøp, produktutvalg, leveringsbetingelser og prisfastsetting.

Det kan bare selges alkoholholdig drikk som er levert av en som har tilvirknings- eller salgsbevilling eller som kan drive engrossalg, eller som er innført eller tilvirket med hjemmel i § 3-1b eller av AS Vinmonopolet med hjemmel i § 2-1 annet ledd. AS Vinmonopolet kan likevel besørge auksjon av alkoholholdig drikk på vegne av personer uten rett til omsetning av alkoholholdig drikk. Departementet kan gi nærmere forskrifter om slik auksjon, herunder om gebyr.

- 0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23 (som endret fjerde ledd, skal være femte ledd), 4 des 1992 nr. 132 (ikr. 1 jan 1994), 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 22 des 1999 nr. 105 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 22 des. 1999 nr. 1373), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 17 juni 2005 nr. 59 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 601), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708). Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. 1 nov 2018 iflg. res. 28 sep 2018 nr. 1482).

§ 3-1a. *Salg av alkoholholdig drikk på flyplasser*

Avgiftsfritt salg av alkoholholdig drikk kan skje etter tillatelse fra toll- og avgiftsetaten. Tillatelse kan kun gis for salg til reisende på vei til utland fra norske flyplasser eller til reisende som ankommer norske flyplasser fra utland. Tillatelse kan ikke gis for reisende på vei til eller fra Svalbard, Jan Mayen og kontinentalsokkelen.

For slikt salg gjelder § 3-1 femte ledd tilsvarende.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 59 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 601), endret ved lov 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 3-1b. *Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet*

Kommunal bevilling etter § 3-1 annet ledd kan, dersom kravene i § 1-7f første ledd er oppfylt, utvides til å omfatte innførsel eller tilvirkning for salg i egen virksomhet av alkoholholdig drikk gruppe 1. Dersom også kravene i § 1-7f annet ledd er oppfylt, kan den også utvides til å omfatte tilvirkning for salg i egen virksomhet av alkoholholdig drikk gruppe 2.

Kommunal bevilling etter § 3-1 annet ledd kan videre, dersom kravene i § 1-7f er oppfylt, omfatte salg i egen virksomhet av alkoholholdig drikk gruppe 2 tilvirket i henhold til statlig tilvirkningsbevilling etter kapittel 6.

Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf. § 1-6 annet ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel eller tilvirkning for salg i egen virksomhet eller til å omfatte salg i egen virksomhet av alkoholholdig drikk gruppe 2 tilvirket i henhold til statlig tilvirkningsbevilling etter kapittel 6.

Bestemmelsene i kapittel 1 og 3 får anvendelse så langt de passer for bevillinger etter første og annet ledd.

Tilvirkning på grunnlag av utvidet bevilling etter første ledd kan ikke skje i samme anlegg som tilvirkning etter lovens kapittel 6.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708). Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. 1 nov 2018 iflg. res. 28 sep 2018 nr. 1482).

§ 3-2. *Vilkår knyttet til bevillingen*

Det kan settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

- 0 Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

II. Salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3.

- 0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23 (ikr. 1 mars 1993), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 3-3. *Fastsettelse av antall salgsbevillinger for AS Vinmonopolet*

Departementet kan fastsette høyeste antall salgsbevillinger og fordelingen av disse. Kommunestyret fastsetter det høyeste antall utsalgssteder for AS Vinmonopolet innen kommunen og godkjenner deres beliggenhet. Bestemmelsen i § 1-7a første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 3-4. *Tidsinnskrenkninger for salg fra AS Vinmonopolets utsalg*

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag. Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg kan likevel ikke være lengre enn fastsatt salgstid for annen alkoholholdig drikk i kommunen.

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg fastsettes av departementet. Departementet kan bestemme at salgstiden skal begrenses til ukens 5 første hverdager.

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai og julaften.

- 0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 juli 1997), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 12 des 2014 nr. 69 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 12 des 2014 nr. 1595).

§ 3-4a. *Tidsinnskrenkninger for salg av alkoholholdig drikk etter § 3-1b*

Salg av alkoholholdig drikk etter § 3-1b kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg av drikk som nevnt i første ledd er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg av alkoholholdig drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

0 Tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

III. Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23, 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 3-5. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28.)

§ 3-6. (Opphevet ved lov 8 jan 1993 nr. 23.)

§ 3-7. Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol

Salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

0 Endret ved lover 31 mai 1991 nr. 22, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 12 des 2014 nr. 69 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 12 des 2014 nr. 1595).

§ 3-8. Salgssteder som ikke kan gis bevilling

Departementet kan gi forskrifter om at visse typer salgssteder ikke skal kunne gis bevilling til salg av alkoholholdig drikk.

0 Endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 3-9. Utøvelse av bevillingen

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Departementet kan gi forskrifter som utfyller og presiserer innholdet i plikten til å utøve

bevillingen i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

- 0 Tilføyd ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

Kapittel 3A. Engrossalg av alkoholholdig drikk.

- 0 Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42, opphevet ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

Kapittel 4. Kommunale skjenkebevillinger.

§ 4-1. *Skjenking av alkoholholdige drikker*

Det kan ikke gis bevilling til salg og skjenking i samme lokale. Flere skjenkebevillinger til samme lokale kan bare gis til én bevillingshaver, med mindre det i bevillingene fastsettes skjenketider som ikke er overlappende, jf. § 4-4.

Det kan bare skjenkes alkoholholdig drikk som er levert av en som har tilvirknings- eller salgsbevilling eller som kan drive engrossalg, eller som er tilvirket eller innført med hjemmel i § 4-2 tredje ledd.

- 0 Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 4-2. *Omfanget av bevillingen.*

Bevillingen kan gjelde alkoholholdig drikk gruppe 1, alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 eller all alkoholholdig drikk.

Bevillingen kan være alminnelig eller bare gjelde skjenking til deltakere i sluttet selskap.

Bevillingen kan utvides til å omfatte tilvirkning av alkoholholdig drikk som ikke er brennevin, eller til innførsel av slik alkoholholdig drikk som bevillingen gjelder, for skjenking i egen virksomhet. Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf. § 1-6 annet ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel for skjenking i egen virksomhet. Også statlige skjenkebevillinger kan utvides til å omfatte slik innførsel. Bestemmelsene i lovens kapittel 1 og 4 får anvendelse så langt de passer.

Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet. Bevillingen kan for en enkelt anledning utvides til å gjelde også utenfor skjenkelokalet.

Tilvirkning på grunnlag av kommunal tillatelse knyttet til en skjenkebevilling, kan ikke utøves i samme anlegg som tilvirkning etter lovens kapittel 6.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 4-3. *Vilkår knyttet til bevillingen*

Det kan settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

- 0 Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

§ 4-4. *Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker*

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til 01.00.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til det som følger av første ledd.

Fastsatt skjenketid kan utvides for en enkelt anledning.

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Tiden for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes annen alkoholholdig drikk.

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i denne paragraf.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466). Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. 1 nov 2018 iflg. res. 28 sep 2018 nr. 1482).

§ 4-5. *Ambulerende skjenkebevilling.*

Kommunestyret kan gi en eller flere bevillinger som ikke blir knyttet til bestemt person eller skjenkested, og kan tillate at en eller flere av disse bevillinger blir utøvd på et sted eller steder som godkjennes for en enkelt anledning og for skjenking til deltakere i sluttet selskap. En ambulerende bevilling kan ikke utvides til å omfatte tilvirkning eller innførsel av alkoholholdig drikk for skjenking i egen virksomhet.

- 0 Endret ved lover 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 4-6. *Hjemmel for forskrifter om alkoholfrie drikker.*

Departementet kan gi forskrifter om skjenkesteders plikt til å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie festdrikker og andre alkoholfrie drikker, om deres plikt til å ha slike drikker med i sine vinkart, prislister o.l. og om serveringen av dem.

§ 4-7. *Utøvelse av bevillingen*

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Departementet kan gi forskrifter som utfyller og presiserer innholdet i plikten til å utøve bevillingen i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

Kapittel 5. Statlige skjenkebevillinger.

§ 5-1. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28.)

§ 5-2. Skjenkebevilling på tog, fly og skip

Departementet kan etter å ha innhentet nødvendige uttalelser gi

1. bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 på tog som er kollektive transportmidler
2. bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk
- 3.¹ gruppe 1 og 2 om bord i fly på innenlandske flyvninger
- 4.¹ bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk om bord i skip som er kollektive transportmidler, og om bord i cruiseskip på turer av flere dagers varighet.

Bevilling etter første ledd nr. 3 gir bare rett til å skjenke alkoholholdig drikk til passasjerene og, med førerens samtykke, til mannskapet og andre som følger skipet.

Bevilling etter første ledd nr. 3 til skjenking om bord i skip som er kollektive transportmidler, gir videre bare rett til å skjenke alkoholholdig drikk gruppe 3 dersom skipet går i fart mellom Norge og utlandet eller i kystfart over fire dagers varighet.

Før departementet avgjør søknaden, kan det innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene.

Departementet kan pålegge søkeren å dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om kravene i §§ 1-7b og 1-7c er oppfylt.

Departementet fastsetter de nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelsen av bevillingen som det til enhver tid finner nødvendig.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466). Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. 1 nov 2018 iflg. res. 28 sep 2018 nr. 1482).
- 1 Det som her står som nr. 3 skulle nok vært fortsettelsen på nr. 2, og det som står som nr. 4 skulle vært nr. 3.

§ 5-3. Skjenkebevilling til Forsvarets messer for militært tilsatte m.v.

Messer for militært tilsatte som drives i samsvar med retningslinjene for slik virksomhet kan gis bevilling av departementet til å skjenke alkoholholdig drikk.

Når særlige grunner tilsier det, kan departementet gi Forsvaret og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap adgang til å gi skjenkebevilling til messer for militært tilsatte ved anlegg som av hensyn til rikets sikkerhet er sikkerhetsgradert.

Før bevilling etter første ledd blir gitt, skal det foreligge uttalelser fra politiet, sosialtjenesten og kommunestyret. Melding om gitte bevillinger sendes politiet.

Departementet fastsetter de nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelsen av bevillingen som det til enhver tid finner nødvendig.

For øvrig gis bevillingen etter første ledd etter bestemmelsene i kapittel 4.

- 0 Tilføyd ved lov 11 juni 1993 nr. 105, endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 12 aug 2016 nr. 77 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 16 juni 2017 nr. 778).

Kapittel 6. Tilvirkning

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996).

§ 6-1. Tilvirkning av alkoholholdig drikk

Tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling gitt av departementet, eller etter § 3-1b første ledd eller § 4-2 tredje ledd. Bevillingen kan omfatte alkoholholdig drikk som ikke er brennevin, brennevin, eller all alkoholholdig drikk. Bevillingsplikten gjelder ikke tilvirkning til eget bruk av alkoholholdig drikk som ikke er brennevin.

Tilvirkningsanlegget skal være innrettet på tilfredsstillende måte. Departementet kan gi forskrifter om dette.

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996 iflg. res. 1 des 1995 nr. 926), 21 juni 2002 nr. 46 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 562), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 6-2. *Vilkår for tildeling av tilvirkningsbevilling*

Tilvirkningsbevilling gis dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. Bevillingshaver, og person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller oppebærer en vesentlig del av dens inntekter eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, har utvist uklanderlig vandel i forhold til lovgivning av betydning for hvordan virksomheten skal utøves, herunder alkohollovgivningen, tollovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskaps- og selskapslovgivningen og næringsmiddelovgivningen.
2. Det er stilt tilfredsstillende sikkerhet for oppfyllelse av krav på alkoholavgift.
3. Varelageret er tilfredsstillende sikret.
4. Bevillingshaver ikke driver annen virksomhet som er uforenlig med tilvirkning av alkoholholdig drikk.

Departementet kan gi forskrifter til utfylling av denne paragrafen.

- 0 Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), tilføydd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-3. *Krav til søknaden*

Søknaden skal være skriftlig og være ledsaget av et søknadsgebyr. Søkeren skal i søknaden uoppfordret fremlegge de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om lovens krav for å tildele bevilling er oppfylt. Den skal også inneholde opplysninger om annen virksomhet søkeren driver.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke krav som skal stilles til søknaden og om søknadsgebyret.

- 0 Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), tilføydd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-4. *Innhenting av uttalelser*

Før søknaden avgjøres skal det innhentes uttalelse fra politiet, avgiftsmyndighetene, skattemyndighetene, tollmyndighetene og Mattilsynet.

- 0 Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), tilføydd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-5. *Opplysningsplikt*

Politiet, avgiftsmyndighetene, skattemyndighetene, tollmyndighetene og Mattilsynet plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av saker etter dette kapittel.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-6. Utøvelse av tilvirkningsbevilling

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av loven, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på forsvarlig måte. Departementet kan stille nye vilkår dersom dette er nødvendig for å sikre gjennomføringen av loven.

Den som har tilvirkningsbevilling har ansvaret for at distribusjonen av varene skjer i betryggende former og i samsvar med regler gitt i eller i medhold av denne lov, fra produksjonsstart eller det tidspunkt varene ankommer til landet og til de er levert annen bevillingshaver. Dette gjelder selv om distribusjonen er overlatt til andre.

Dersom tapping eller andre deler av virksomheten er overlatt til andre, har bevillingshaver ansvar for at det skjer i betryggende former og i samsvar med regler gitt i eller i medhold av denne lov.

Departementet kan gi forskrifter om distribusjon og tapping. Departementet kan også gi forskrifter om plikt for bevillingshaver til å avgi opplysninger til statistiske formål.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-7. Melding og godkjenning

Før bevilling tas i bruk skal melding om dette sendes departementet. Videre skal det gis melding før virksomheten nedlegges eller avbrytes. Det skal gis melding om etablering eller nedleggelse av lager, om endringer i ledelsen av virksomheten og om overdragelse av vesentlige deler av aksjene eller selskapsandeler. Videre skal det også gis melding dersom virksomhetens omfang endres vesentlig og om andre forhold som har betydning for kontrollen med virksomheten.

Nytt lager eller endring av et lagers innretning må godkjennes av bevillingsmyndigheten før endringen iverksettes. Tilsvarende gjelder dersom nytt tapperi tas i bruk, eller et tapperis innretning endres.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-8. Kontroll med utøvelsen av tilvirkningsbevillingen

Kontrollen med utøvelsen av tilvirkningsbevilling tilligger departementet.

Departementet kan når som helst kreve tilgang til virksomhetens lokaler og til dens regnskaper. Bevillingshaver plikter å gi de nødvendige opplysninger om regnskap og drift for at kontrollen kan gjennomføres. Bevillingshaver plikter uten erstatning å utlevere nødvendige vareprøver.

Departementet kan gi forskrifter om kontrollen med utøvelsen av bevillingen. Departementet kan også gi forskrifter om internkontroll og regnskapsførsel for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-9. Bevillingsgebyr

For bevilling til tilvirking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig gebyr som beregnes på grunnlag av omsatt mengde av alkoholholdig drikk. Departementet fastsetter et minstegebyr som skal innbetales før bevillingen utøves og ikke senere enn 1. februar i de påfølgende år.

Departementet kan gi forskrifter om beregning og innbetaling av gebyret.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 6-10. Inndragning av bevilling

Departementet kan inndra bevillingen dersom vilkårene som nevnt i § 6-2 ikke lenger er oppfylt eller bevillingshaver for øvrig ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller ved overtredelse av annen lovgivning som står i sammenheng med denne lovs formål.

Bevillingen skal inndras hvis den ikke lenger utøves.

0 Tilføyd ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

Kapittel 7. Gebyrer, avgifter og anvendelse av AS Vinmonopolets overskudd

0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 7-1. Bevillingsgebyrene

For bevilling til salg av alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og til skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Departementet gir forskrifter om gebyrsatser og innbetaling av gebyret. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan departementet bestemme en særskilt gebyrsats. Bevillingsmyndigheten fastsetter gebyret.

Gebyret tilfaller kommunen, med unntak av gebyr for bevilling etter §§ 5-2 og 5-3 annet ledd, som tilfaller staten.

0 Endret ved lover 4 des 1992 nr. 131 (ikr. 1 jan 1993), 8 jan 1993 nr. 23, 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 7-2. Statens andel av AS Vinmonopolets overskudd.

I forbindelse med statsbudsjettet fastsetter Stortinget hvert år en andel av AS Vinmonopolets netto-overskudd som overføres til statskassen.

0 Endret ved lover 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 9 des 2011 nr. 50 (ikr. 1 jan 2012), endret paragrafnummer fra § 7-3, tidligere § 7-2 ble samtidig opphevet.

Kapittel 8. Spesielle påbud og forbud.

§ 8-1. Forbud mot tilvirking og omdestillering av brennevin.

Det er forbudt å foreta tilvirking eller omdestillering av brennevin for andre enn de som har tillatelse til det.

§ 8-2. Forbud mot ulovlig forvaring og lagring av alkoholholdig drikk

Det er forbudt å forvare eller lagre brennevin som er ulovlig tilvirket eller omdestillert, og å forvare eller lagre alkoholholdig drikk som antas å ha vært eller skulle være gjenstand for ulovlig omsetning.

Forbudet i første ledd mot lagring av ulovlig tilvirket eller omdestillert brennevin omfatter også oppbevaring til eget bruk.

0 Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 juli 1997).

§ 8-2a. Forbud mot kjøp av ulovlig tilvirket eller omdestillert brennevin

Det er forbudt å kjøpe brennevin som er ulovlig tilvirket eller omdestillert.

0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 juli 1997).

§ 8-3. Forbud mot tilvirking, oppbevaring og omsetning av gjærende eller gjæret udestillert væske.

Det er forbudt å tilvirke eller overdra eller ha i sin besittelse en gjærende eller gjæret udestillert væske, med mindre det må antas

1. at væsken er bestemt til framstilling av eller er vare som ikke er brennevin
2. at væsken er bestemt til framstilling av brennevin som lovlig kan tilvirkes, eller
3. at væsken er bestemt til framstilling av eller er vare som ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol.

Overdragelse mot vederlag av væske som nevnt, er forbudt selv om den er bestemt til framstilling av alkoholholdig drikk som nevnt under nr. 1.

0 Endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 8-4. Preparater som anvendes til alkoholholdig drikk.

Departementet kan utferdige bestemmelser om kontroll med og forbud mot innførsel og omsetning av druesaft, maltekstrakt, preparater og andre varer som hovedsakelig anvendes ved tilvirking av eller som tilsetning til alkoholholdig drikk.

0 Endret ved lov 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599).

§ 8-5. Forbud mot apparater for tilvirking av brennevin m.v.

Uten tillatelse av departementet er det forbudt å ha i besittelse, innføre eller omsette apparater, herunder deler og utstyr, som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirking eller omdestillering av sprit eller brennevin.

0 Endret ved lov 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 658).

§ 8-6. Forbud mot bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie

Det er forbudt å auksjonere bort eller bruke alkoholholdig drikk som gevinst eller premie, og å la dette skje.

Forbudet er likevel ikke til hinder for bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie i privat sammenheng.

Auksjon av alkoholholdig drikk mellom personer som har rett til omsetning av alkoholholdig drikk, er likevel tillatt. Vinmonopolet kan likevel besørge auksjon av alkoholholdig drikk på vegne av personer uten rett til omsetning av alkoholholdig drikk.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998, med unntak av annet ledd, som trådte ikr. 1 jan 2001 iflg. res. 21 des 2000 nr. 1345), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 8-6a. *Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed*

Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

- 0 Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

§ 8-7. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28.)

§ 8-8. *Ulovlig kjøp*

Det er forbudt å kjøpe alkoholholdig drikk gruppe 3 på vegne av noen som er under 20 år eller annen alkoholholdig drikk for noen som er under 18 år.

- 0 Endret ved lover 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 8-9. *Serverings- og drikkeforbud*

Det er forbudt å drikke eller servere alkohol med mindre det foreligger bevilling til dette, og selv om dette skjer uten vederlag:

1. i lokaler med tilleggelseser hvor det drives serveringsvirksomhet,
2. i lokaler som vanligvis er alment tilgjengelig for offentligheten,
3. i forsamlingslokaler eller andre felleslokaler,
4. på annet sted der offentlige møter, fester, utstillinger eller andre tilstelninger finner sted,
5. på gate, torg, vei, i park eller på annen offentlig plass,
6. på skip, fly, tog, buss eller annet innenriks transportmiddel for almenheten.

På steder som nevnt i første ledd, må heller ikke eier eller annen ansvarlig oppbevare, servere eller tillate servering eller drikking av alkohol.

Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i første ledd nr. 1, 2 og 3 gjelder ikke når eier, leier, driver eller ansatt disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap. Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i første ledd nr. 3 gjelder ikke når beboer i borettslag eller annet boligsamvirke disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap.

Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i nr. 2 og 3 gjelder heller ikke når lokalet leies eller lånes ut til privatperson for en enkelt bestemt anledning til sluttet selskap, og utleier for øvrig ikke står for andre deler av arrangementet.

- 0 Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998 iflg. res. 19 des 1997 nr. 1315).

§ 8-10. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28.)

§ 8-11. *Forbud mot salg, utlevering og skjenking til rusmiddelpåvirkede personer*

Det er forbudt å selge, utlevere eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

- 0 Endret ved lover 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 19 juni 2009 nr. 67 (ikr. 1 juli 2009).

§ 8-12. *Forbud mot omsetning med rabatt.*

Det er forbudt for innehavere av salgsbevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk.

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (ikr. 1 jan 1996).

§ 8-13. *Forbud mot innførsel og omsetning av visse alkoholholdige drikker*

Det er forbudt å skjenke, selge eller omsette en gros brennevin som inneholder over 60 volumprosent alkohol. Det er videre forbudt å innføre slikt brennevin til landet uten tilvirkningsbevilling, jf. § 6-1. Departementet kan likevel bestemme at enkelte særlige sorter brennevin som måtte ha et høyere alkoholinhold skal være unntatt fra denne bestemmelsen.

- 0 Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998).

Kapittel 9. Reklameforbud.

§ 9-1. *Reklame for tilvirkingsmidler for alkoholholdig drikk.*

Uten tillatelse fra departementet er det forbudt i aviser, blad o.l., ved utstilling i butikker eller på annen måte å reklamere for apparater – herunder deler og utstyr – som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirking eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol.

Det er forbudt gjennom bøker, skrifter, annonser i pressen eller på annen måte å oppfordre til ulovlig tilvirking eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol eller å gi veiledning som ved sin form framtrer som egnet til å fremme slik tilvirking eller omdestillering blant almenheten eller en større krets av personer.

Det er videre forbudt å reklamere for stoffer som særskilt er beregnet for, eller i reklamen betegnes som egnet til, tilsetning til alkoholholdig drikk. Det samme gjelder reklame for emner, tilvirkingsbeskrivelser, apparater og andre midler til å framstille slike drikker.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av første, annet og tredje ledd. Departementet kan gjøre unntak fra forbudet i tredje ledd når særlige grunner foreligger.

§ 9-2. *Reklame for alkoholholdig drikk.*

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Departementet gir forskrifter om avgrensning, utfylling, gjennomføring av og unntak fra bestemmelsene i første ledd. Departementet kan gjøre ytterligere unntak fra forbudene når særlige grunner foreligger.

- 0 Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 9-3. *Tilsyn*

Helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene om reklameforbud fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes. Helsedirektoratet kan foreta slik gransking og besiktigelse som det finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven.

Enhver plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av Helsedirektoratets oppgaver etter lovens kapittel 9.

- 0 Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), endret ved lover 16 feb 2007 nr. 6 (ikr. 1 mars 2007 iflg. res. 16 feb 2007 nr. 172), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 9-4. Retting og tvangsmulkt

Finner Helsedirektoratet at reklameforbudet er overtrådt, kan det pålegge retting av forholdet. Samtidig fastsettes en frist for rettingen. Helsedirektoratet kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet skal opphøre.

Samtidig med at pålegg om retting gis, kan tvangsmulkt fastsettes. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom Helsedirektoratet ved avdekking av en overtredelse finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd på reklameforbudet som ikke kan stanses etter første og annet ledd, kan det på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunkt ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Når særlige grunner taler for det, kan Helsedirektoratet helt eller delvis frafalle ilagt tvangsmulkt.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

- 0 Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), endret ved lover 16 feb 2007 nr. 6 (ikr. 1 mars 2007 iflg. res. 16 feb 2007 nr. 172), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466).

§ 9-5. Klage

Vedtak etter § 9-4 kan påklages til Markedsrådet.

Ved behandlingen i Markedsrådet gjelder de saksbehandlingsregler som er gitt i eller i medhold av markedsføringsloven så langt de passer.

- 0 Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), endret ved lov 9 jan 2009 nr. 2 (ikr. 1 juni 2009 iflg. res. 9 jan 2009 nr. 7).

Kapittel 10. Straff.

- 0 Kapitteloverskrift endres ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 10-1. Alminnelige bestemmelser om straff.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

Dersom overtredelsen er særlig grov, er straffen bøter eller fengsel inntil 2 år. Ved avgjørelsen legges vekt på om overtredelsen har stort omfang eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpene art.

Overtredelse av §§ 2-1, 3-1, 3-1b, 8-1, 8-2 og 8-3 som gjelder et meget betydelig

kvantum alkoholholdig drikk, straffes etter straffeloven § 233.

Gjelder overtredelsen tilvirking, omdestillering eller overdragelse mot vederlag, av brennevin eller væske som beskrevet i § 8-3, skal alltid fengselsstraff anvendes med mindre særlig formildende omstendigheter foreligger.

Forsøk straffes på samme måte.

0 Endret ved lover 15 mars 1991 nr. 5, 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015), 17 juni 2016 nr. 51 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 708).

§ 10-2. *Straff ved gjentatt overtredelse.*

Dersom den skyldige tidligere er straffet etter bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov eller alkoholloven av 5. april 1927, kan bøter eller fengsel inntil 2 år anvendes.

§ 10-3. *Tilintetgjøring av alkoholholdig drikk m.v.*

Dersom vilkårene for inndragning etter straffeloven er oppfylt, kan påtalemyndigheten beslutte at brennevin og gjærende eller gjæret udestillert væske, tilintetgjøres. Det samme gjelder annen alkoholholdig drikk når den er skjenket i glass eller finnes i åpnet beholder. Beslutning om inndragning av lovlig tilvirket brennevin skal være skriftlig og begrunnet. Eieren eller besitteren skal så vidt mulig underrettes om påtalemyndighetens beslutning ved kopi av beslutningen og kan kreve saken forelagt for retten innen 1 måned etter at beslaget ble foretatt.

0 Endret ved lover 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

§ 10-4. *Beslag til statskassen.*

Alkoholholdig drikk som antas å ha vært gjenstand for eller antas bestemt for overtredelse av denne lov, og hvis eier og besitter ikke kjennes, tilfaller statskassen såframnt eier ikke har meldt seg innen 1 måned etter at varen kom i det offentliges besittelse.

§ 10-5. *Overtredelsesgebyr*

0 Tilføyes ved lov 22 juni 2018 nr. 76 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

Kapittel 11. Lovens ikrafttredelse.

§ 11-1. *Lovens ikrafttredelse.*

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

0 Loven trådte ikr. 1 jan 1990 iflg. res. 22 sep 1989 nr. 947.

§ 11-2. *Overgangsbestemmelser.*

Salgs- og skjenkebevillinger gitt med hjemmel i alkoholloven av 5. april 1927 gjelder videre med følgende begrensninger:

Bestemmelsen i § 1-6 får for brennevinsutsalgenes vedkommende anvendelse etter utløpet av bevillingsperioden den 31. desember 1991.

Bestemmelsen i § 4-1 får for brennevinsskjenkingens vedkommende den betydning at

A/S Vinmonopolets skjenkebestyrere blir bevillingsinnehavere fra lovens ikrafttredelse.

Bestemmelsen i § 4-2 annet ledd får for kommunale bevillinger anvendelse etter utløpet av inneværende bevillingsperiode. For statlige bevillinger får bestemmelsen anvendelse 9 måneder etter lovens ikrafttredelse.

0 Endret ved lov 8 jan 1993 nr. 23.

§ 11-3. *Oppheving av andre lover.*

— — —

§ 11-4. *Endringer i andre lover.*

Med virkning fra lovens ikrafttredelse gjøres følgende endringer i andre lover: — — —